

RECEP ERSEL ERGE

**AVRUPA İNSAN
HAKLARI MAHKEMESİ
KARARLARINDA
HAKKANİYETE UYGUN
TATMİN**

onikilevha

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
TEŞEKKÜR.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

AIHM YARGILAMASINDA TATMİN KURUMU

1.1. HAKKANİYETE UYGUN TATMİN KARARI	5
1.1.1. Tatmin Kararının Hukuki Dayanağı	6
1.1.2. Tatmin Kararının AIHM Kararları Arasındaki Yeri	8
1.1.3. Tatmin Kararı Vermeye Yetkili Olan Birimler.....	8
1.1.4. Müstakil Tatmin Kararları	10
1.2. HAKKANİYETE UYGUN TATMİN KAVRAMI.....	14
1.2.1. Tatmin (Satisfaction)	14
1.2.2. Hakkaniyete Uygun (Just).....	19
1.2.3. Hakkaniyete Uygun Tatmin (Just Satisfaction)	21
1.2.3.1. Uluslararası Hukuktaki Tatmin Kurumundan Farkı ...	23
1.2.3.2. Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminattan Farkı	24
1.2.4. Just Satisfaction Kavramının Türkçe Karşılığı.....	27
1.3. TATMİN ŞEKLİ.....	31

1.3.1. Tatmin Şekline İlişkin İçtihadın Oluşumu (İlk Tatmin Kararları)	34
1.3.2. Kural: Tatminin Tazminat Şeklinde Olması.....	39
1.3.3. İstisna: Yargısal Emir Şeklindeki Tatmin Kararları	45
1.3.3.1. Özel Önlem Alınmasına Hükmedilen Kararlar.....	49
1.3.3.1.1. Mülkiyetin İadesine Hükmedilen Kararlar.....	50
1.3.3.1.2. Başvurucunun Serbest Bırakılmasına Hükmedilen Kararlar.....	55
1.3.3.1.3. Yargı Kararlarının Uygulanmasına Hükmedilen Kararlar.....	62
1.3.3.1.4. Özel Önlem Alınmasına Hükmedilen Diğer Kararlar	65
1.3.3.2. Genel Önlem Alınmasına Hükmedilen Kararlar	67
1.3.4. Sonuç: İnsan Haklarının Korunmasında İkincilik İlkesi.....	74
1.4. BİRİNCİ BÖLÜM İÇİN DEĞERLENDİRME	84

İKİNCİ BÖLÜM

TATMİN KARARININ KOŞULLARI

2.1. İHLAL TESPİTİ.....	90
2.1.1. İhlal Analizleri.....	94
2.1.2. İhlal Biçimleri	96
2.1.3. İhlal Tespiti İçermeyen Kararlar.....	101
2.2. İHLALDEN KAYNAKLANAN ZARAR	103
2.2.1. Tatmin Kapsamındaki Zararlar	105
2.2.1.1. Maddi Zarar	105
2.2.1.2. Manevi Zarar.....	108
2.2.1.3. Başvurucu Tarafından Yapılan Masraflar	111
2.2.2. İlliyet Bağı	113
2.2.3. Zarar Gören Tarafın Tespiti.....	118
2.2.3.1. Bireysel Başvurularda	118

2.2.3.2. Devlet Başvurularında.....	121
2.3. İÇ HUKUKUN TAM GİDERİME İMKÂN VERMEMESİ	123
2.3.1. Uluslararası Hukukta Giderim	124
2.3.2. İç Hukukta Giderim.....	127
2.3.2.1. Eski Hale Getirmenin Fiilen Mümkün Olduğu Hallerde	128
2.3.2.2. Eski Hale Getirmenin Fiilen Mümkün Olmadığı Hallerde	130
2.3.3. İç Hukukta Giderim Yollarını Tüketme Zorunluluğunun Olmaması.....	133
2.4. BAŞVURUCUNUN TALEBİ	138
2.4.1. Talebin Yapılacağı Süre	141
2.4.2. Talebin Belgelendirilmesi	143
2.4.3. Talebin Detaylandırılması	146
2.5. MAHKEME’NİN TATMİNİ GEREKLİ GÖRMESİ.....	147
2.5.1. Gerekliliğin Uygunluktan Farkı.....	148
2.5.2. İhlal Tespitinin Bizatihi Tatmin Olarak Görülmesi	150
2.6. İKİNCİ BÖLÜM İÇİN DEĞERLENDİRME	154

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HAKKANİYETE UYGUNLUĞUN TAKDİRİ

3.1. GENEL İLKELER.....	158
3.1.1. Her Davanın Özel Koşullarının Dikkate Alınması.....	159
3.1.2. Mahkeme’nin Ulusal Standartlarla Bağlı Olmaması	161
3.1.3. Mahkeme’nin Taleple Bağlı Olması.....	162
3.1.4. Tatmin Amacı Dışında Kalan Talepler	164
3.1.5. Tazminatın Ödeme Yeri ve Zamanı ile Faize İlişkin Hususlar	168
3.2. MADDİ TAZMİNATIN TAKDİRİ	169
3.2.1. Hâlihazırda Gerçekleşmiş Olan Zararlar	170

3.2.2. Gelecekte Gerçekleşmesi Beklenen Zararlar.....	174
3.3. MANEVİ TAZMİNATIN TAKDİRİ	179
3.3.1. Hangi Koşullarda Tazminata Hükmedileceği Sorunu.....	180
3.3.2. Tazminatın Hesaplanmasında Yöntem Sorunu	187
3.4. MASRAFLARA İLİŞKİN TAZMİNATIN TAKDİRİ	199
3.4.1. Masrafların Gerçekliği.....	202
3.4.2. Masrafların Gerekliliği.....	205
3.4.3. Masrafların Makul Olması.....	208
3.5. ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İÇİN DEĞERLENDİRME	210
 SONUÇ	 213
KAYNAKLAR	221